

Comunicat de presă

Luxemburg, 21 iunie 2021

Agricultura nu a devenit mai respectuoasă față de climă în urma cheltuielilor consacrate de UE acestui sector

Fondurile UE din domeniul agricol care au fost consacrate acțiunilor climatice nu au contribuit la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de agricultură, se arată într-un raport special publicat de Curtea de Conturi. Deși mai mult de un sfert din totalul cheltuielilor agricole ale UE din perioada 2014-2020 – peste 100 de miliarde de euro – au fost alocate pentru schimbările climatice, emisiile de gaze cu efect de seră din agricultură nu au mai scăzut din 2010. Această situație se explică prin faptul că majoritatea măsurilor sprijinite de politica agricolă comună (PAC) au un potențial scăzut de atenuare a schimbărilor climatice, iar PAC nu stimulează utilizarea unor practici eficiente benefice pentru climă.

„UE joacă un rol esențial în atenuarea schimbărilor climatice în sectorul agriculturii, întrucât stabilește standarde de mediu și cofinanțează majoritatea cheltuielilor legate de agricultură ale statelor membre”, a declarat domnul Viorel Ștefan, membrul Curții de Conturi Europene responsabil de acest raport. „Constatările noastre se vor dovedi utile în contextul obiectivului UE de a atinge neutralitatea climatică până în 2050. Noua politică agricolă comună ar trebui să pună un accent mai puternic pe reducerea emisiilor generate de agricultură și să fie mai responsabilizată și mai transparentă în ceea ce privește contribuția sa la atenuarea schimbărilor climatice”.

Auditorii au examinat dacă PAC din perioada 2014-2020 a sprijinit acele practici de atenuare a schimbărilor climatice care aveau potențialul de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră generate de trei surse principale: creșterea animalelor, îngrășămintele chimice și gunoiul de grajd și exploatarea terenurilor (terenuri cultivate și pajiști). Ei au analizat, de asemenea, dacă în perioada 2014-2020 PAC a stimulat într-o mai mare măsură decât în perioada 2007-2013 adoptarea unor practici eficiente de atenuare.

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale raportului special adoptat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al raportului este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Emisiile generate de creșterea animalelor reprezintă aproximativ jumătate din emisiile provenite din agricultură și nu au mai scăzut din 2010. Aceste emisii sunt corelate în mod direct cu mărimea efectivului de animale și sunt cauzate în proporție de două treimi de bovine. Proporția emisiilor care pot fi imputate creșterii animalelor este și mai mare dacă se iau în considerare și emisiile provenite din producția furajelor (inclusiv importurile). PAC nu încearcă însă să limiteze efectivele de animale și nici nu oferă stimulente pentru reducerea acestora. Măsurile de piață din cadrul PAC includ promovarea produselor de origine animală, al căror consum nu a mai înregistrat nicio scădere din 2014; acest lucru favorizează mai degrabă menținerea emisiilor de gaze cu efect de seră decât reducerea lor.

Emisiile generate de îngrășămintele chimice și de gunoiul de grajd, care reprezintă aproape o treime din emisiile provenite din agricultură, au înregistrat o creștere între 2010 și 2018. PAC a oferit sprijin pentru practici care pot reduce utilizarea îngrășămintelor, cum ar fi agricultura ecologică și cultivarea de leguminoase pentru boabe. Impactul acestor practici asupra emisiilor de gaze cu efect de seră este însă neclar, în opinia auditorilor. În schimb, alte practici care sunt în mod evident mai eficiente, cum ar fi agricultura de precizie care ghidează aplicarea îngrășămintelor în funcție de nevoile culturilor, au primit o finanțare limitată.

PAC sprijină unele practici care nu sunt benefice pentru climă de exemplu prin plăți către fermieri ce cultivă pe turbării drenate, care reprezintă mai puțin de 2 % din suprafața agricolă a UE, dar emit 20 % din gazele cu efect de seră generate de sectorul agricol din UE. Exista posibilitatea să se utilizeze fonduri din domeniul dezvoltării rurale pentru regenerarea acestor turbării, dar rareori s-a recurs la această opțiune. Sprijinul acordat prin PAC pentru măsurile care favorizează sechestrarea carbonului, cum ar fi împădurirea, agrosilvicultura și conversia terenurilor arabile în pajiști, nu a înregistrat o creștere în comparație cu perioada 2007-2013. Legislația UE nu aplică deocamdată principiul „poluatorul plătește” în cazul emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din agricultură.

În fine, auditorii observă că normele privind ecocondiționalitatea și măsurile de dezvoltare rurală s-au schimbat foarte puțin în comparație cu perioada precedentă, în pofida nivelului sporit de ambiție al UE în materie de climă. Schema de înverzire era preconizată să îmbunătățească performanța de mediu a PAC, dar nu a oferit fermierilor stimulente pentru a adopta măsuri eficiente benefice pentru climă și impactul ei asupra climei a fost unul neglijabil.

Informații generale

Producția de alimente este responsabilă de emiterea unei proporții de 26 % din emisiile de gaze cu efect de seră generate la nivel mondial și agriculturii îi corespunde cea mai mare parte din aceste emisii.

Politica agricolă comună a UE pentru perioada 2021-2027, care va implica o finanțare de aproximativ 387 de miliarde de euro, este în curs de a fi negociată la nivelul UE. Odată ce vor fi convenite noile norme, statele membre le vor pune în aplicare prin intermediul „planurilor strategice PAC”, care sunt concepute la nivel național și sunt monitorizate de Comisia Europeană. În conformitate cu actualele norme, fiecare stat membru decide dacă sectorul său agricol va contribui sau nu la reducerea emisiilor agricole.

Raportul special nr. 16/2021, intitulat „*Politica agricolă comună și clima – Jumătate din cheltuielile UE consacrate acțiunilor climatice sunt legate de agricultură, dar emisiile generate de acest sector nu sunt în scădere*”, este disponibil pe site-ul Curții (eca.europa.eu).

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu - M: (+352) 691 551 502